Beroepsziekten, met focus op musculoskeletale aandoeningen van de bovenste ledematen in de schoonmaaksector : een cross-sectionele studie in de huisartsenpraktijk.

Haio: Van Deun Thomas , U.A.
Promotor: Ronsmans Steven , KUL
Praktijkopleider: DE LOECKER Yves , VANDECASTEELE Lise

Context: De schoonmaaksector vormt een heterogene en kwetsbare beroepsgroep waarbij musculoskeletale aandoeningen (MSA), gerelateerd aan het werk, geacht worden frequent voor te komen. De prevalentie hiervan is echter slecht gedocumenteerd waarbij data voornamelijk afkomstig zijn uit vragenlijsten met zelf gerapporteerde klachten.

Onderzoeksvraag: Deze studie heeft als doel de prevalentie van MSA van het bovenste lidmaat in de schoonmaaksector beter in kaart te brengen aan de hand van medische diagnoses uit een huisartspopulatie. Hierbij zal er ook vergeleken worden met andere beroepsgroepen om een meer genuanceerde inschatting mogelijk te maken. Op basis van de bevindingen zullen we evalueren of de blootstelling aan het beroepsrisico, zoals dit heden ingeschat wordt door het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (Fedris), representatief is voor de sector.

Methode: Er werd een cross-sectionele analyse uitgevoerd op het patiëntenbestand (n = 16.936) van Geneeskunde voor het Volk (GVHV), een netwerk van 11 forfaitaire huisartsenpraktijken in België. De prevalentie van zes specifieke MSA (schouderpathologie, epicondylitis lateralis, epicondylitis medialis, De Quervain tendinitis, triggerfinger en carpale tunnel syndroom) werd vergeleken tussen poetspersoneel (n = 945), een controlegroep met een verwacht laag werkgerelateerd risico op MSA (n = 776), een controlegroep met een verwacht hoog risico op MSA (n = 444) en de totale studiepopulatie (n = 16.936). Chi-kwadraattoetsen werden uitgevoerd om statistische verschillen te evalueren. De risico-inschatting werd verder gekwantificeerd aan de hand van odds ratio’s.

Resultaten: Personen werkzaam in de huishoudelijke schoonmaaksector vertoonden systematisch hogere prevalentiecijfers voor alle onderzochte MSA, in het bijzonder voor het carpale tunnel syndroom (11%), epicondylitis lateralis (11%) en schouderpathologie (12%). De odds op het ontwikkelen van de meest voorkomende MSA waren evenzeer verhoogd in vergelijking met zowel de totale studiepopulatie (bv. carpale tunnel syndroom OR 3.3 CI 2.7 - 4.1) als de controlegroepen, in meeste gevallen statistisch significant.

Conclusie: Deze studie toont aan dat MSA van het bovenste lidmaat systematisch vaker voorkomen bij schoonmaakpersoneel in België. Het risico voor het ontwikkelen van een MSA is hierbij ook duidelijk verhoogd ten op zichte van de vergelijkingsgroepen. Deze cijfers dienen evenwel met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Echter, gezien het overtuigend karakter over de hele lijn van bestudeerde MSA, zijn de auteurs van mening dat er in de sector en in het algemeen meer aandacht moet zijn voor dit topic. De huidige inschatting van Fedris omtrent het beroepsrisico en de evaluatie van de blootstelling hieraan, lijkt een onderschatting en verdient ook op zijn beurt een herziening.